

**CREDITUL BANCAR – SURSĂ DE COFINANȚARE PENTRU PROIECTUL
„GRĂDINA DE TRANDAFIRI A IULITEI”
Partea I-a**

**BANK CREDIT – SOURCE OF CO-FINANCING FOR THE
„IULITA'S ROSE GARDEN
Part I**

*Mariana Rodica ȚÎRLEA, doctor, conferențiar universitar
Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, București, România
Iulita BÎRCĂ, doctorand,
Universitatea „Stefan cel Mare” din Suceava, România*

Rezumat: Realizarea unei noi componente aferente proiectului de investiții „Grădina de trandafiri a Iulitei” și pentru dezvoltarea întreprinderii presupune analiza eficienței economice a acesteia, concretizată în compararea caracteristicilor acesteia cu cele ale altor capacități existente, pentru a pune în valoare existența unor elemente suplimentare relevante, materializate în costuri și niveluri ridicate ale performanțelor economice, tehnologice și tehnice. O astfel de analiză presupune evaluarea completă a avantajelor și dezavantajelor noului obiectiv, gradul său de eficiență și de reflectare a soluției optime pentru îmbunătățirea condițiilor întreprinderii, cât și de recuperare a fondurilor consumate. Din această perspectivă, decizia de creditare în vederea realizării unei componente investiționale presupune existența câtorva variante de crediitate, din care să avem posibilitatea de a alege varianta care prezintă cheltuielile cele mai reduse. Într-o astfel de situație apare, într-o primă etapă, necesitatea găsirii acestor variante de creditare, urmată apoi de construirea la nivelul fiecărei variante de scenarii care să aibă la bază calcule, analize economice bazate pe metode adecvate, comparații care să ne permită identificarea unei variante care să ne conducă la alegerea soluției optime care să răspundă cerinței: cu eforturi minime să se obțină efecte maxime.

Cuvinte cheie: credit bancar, oferte de credit bancar, dobândă, rata dobânzii, eficiență, profit.

Summary: The realization of a new component related to the investment project "Iulita's Rose Garden" and for the development of the enterprise involves the analysis of its economic efficiency, materialized in comparing its characteristics with those of other existing capacities, in order to highlight the existence of additional relevant elements, materialized in costs and high levels of economic, technological and technical performance. Such an analysis involves a complete assessment of the advantages and disadvantages of the new objective, its degree of efficiency and reflection of the optimal solution for improving the conditions of the enterprise, as well as the recovery of consumed funds. From this perspective, the crediting decision in order to achieve an investment component presupposes the existence of several variants of credit, from which we have the possibility to choose the variant that presents the lowest expenses. In such a situation appears, in a first stage, the need to find these variants of credit, followed by the construction at the level of each variant of scenarios based on calculations, economic analyzes based on appropriate methods, comparisons that allow us identifying a variant that will lead us to choose the optimal solution that meets the requirement: with minimal effort to obtain maximum effects.

Keywords: bank credit, bank credit offers, interest, interest rate, efficiency, profit.

JEL CLASSIFICATION: E43, E5, E50, E51.

Introducere

O importanță majoră în luarea unei decizii privind actul de creditare o constituie cuantificarea fenomenului economic, care are implicații directe în plan financiar, cu efecte directe asupra rezultatelor financiare ale întreprinderii. Raportat la nivelul eficienței economice, acesta este cu atât mai ridicat cu cât efectul util pe unitate de efort cheltuit este mai mare sau cu cât efortul consumat raportat la o unitate de efect util este mai mic. Eficiența, analizată ca o noțiune la modul general, exprimă rezultatele care se obțin într-o anumită activitate, evaluate prin prisma resurselor consumate pentru desfășurarea acestei activități. Prin intermediul ei se stabilește legătura dintre volumul și calitatea eforturilor, ca factori generatori de efecte și rezultatele ce se obțin într-o anumită perioadă, ca o consecință a realizării eforturilor respective.

Discutăm de eficiență economică privită ca o sumă a factorilor calitativi. Cele mai frecvent folosite surse de finanțare sunt: creditele bancare, autofinanțarea realizată din surse proprii de capital, și emisiuni de acțiuni pe piață financiară.

Raportat la capitalul investit, acesta presupune un cost, care se determină relativ ușor și exprimă oportunitatea investiției în raport cu mărimea valorii acestuia.

Creditele bancare sunt generatoare de costuri reale pentru întreprinderi, ele se materializează în dobânzi, comisioane bancare și alte taxe. Dobânda, cerută de creditor, este reprezentată de prețul creditului. Rata dobânzii la creditul bancar reflectă un cost de oportunitate, deoarece el este randamentul potențial de a fi obținut de investitor în astfel de plasamente de capital. Pentru sumele primite cu împrumut se plătește o dobândă, care reprezintă costul efectiv al capitalului obținut pe această cale. Acest cost este dat de rata dobânzii aferentă creditelor bancare stabilite pe termen scurt, pe termen mediu și pe termen lung.

Rezultate și discuții

Costul capitalului, obținut prin împrumuturi acordate pe baza obligațiunilor emise, nu este identic cu mărimea ratei nominale a dobânzii înscrisă în contractul de emisiune. Pe lângă rata nominală a dobânzii se adaugă prima de emisiune a obligațiunilor și se scad cheltuielile de lansare a obligațiunilor.

Capitalul trebuie considerat drept o *resursa limitată*. [1, pg.77]

Rata profitului de la un proiect este influențată de o serie de factori:

- costul total al capitalului firmei, indiferent de sursa din care provine acesta;
- costul specific al proiectului, atunci când acesta poate fi identificat;
- profitul curent obținut de firmă;
- gradul de risc ce poate fi atribuit proiectului respectiv. [3, pg.68]

În realizarea cercetării noastre am avut în vedere soluții de finanțare pentru domeniul agricol, respectiv, oportunitatea contractării unui credit bancar în condițiile actuale.

În acest sens, am parcurs următoarele *etape*:

- I. Colectarea ofertelor de credite bancare;
- II. Realizarea de scenarii privitor la ofertele de credite de pe piața bancară din Republica Moldova;
- III. Realizarea previziunilor pentru o perioadă de cinci ani.

Bugetarea oricărei acțiuni a întreprinderii, atragerea de capitaluri externe (proprii și împrumutate), păstrarea și extinderea segmentelor de piață găsesc în analiza financiară o bază de fundamentare ca premisă esențială în efectuarea unei judecăți profesionale și adoptării de decizii financiare optime. [5, p.5]

IV. Analiza economică în care am aplicat Metoda efectelor cu cele trei variante ale sale:

1. *Metoda efectelor directe;*
2. *Metoda efectelor efectele indirecte;*
3. *Metoda efectelor induse.*

Raportat la cele trei metode, am avut în vedere următoarele aspecte:

1. la Metoda efectelor directe am ținut seama de cheltuieli și acumulări potrivit documentațiilor tehnico-economice ale proiectului;

2. la Metoda efectelor indirecte am luat în calcul avantajele și costurile suplimentare pe care un proiect le generează altor proiecte din cadrul întreprinderii în amonte sau în aval cu care este în strânsă legătură tehnică și implicit economică;

3. la Metoda efectelor induse am ținut cont și de posibilitatea utilizării veniturilor distribuite, adică a le folosi pentru noi investiții.

V. Compararea rezultatelor obținute.

VI. Selectarea variantei optime, ținând seama de caracteristicile creditelor analizate.

Piața bancară oferă o gamă variată de oferte atractive de creditare pentru activitatea agricolă. Pentru variantele analizate, am apreciat că se impune să avem în vedere caracteristicile cuprinse în tabelul 1.

Tabelul 1. Caracteristicile creditelor

Nr.crt.	Caracteristicile creditelor
1.	Tipul creditului:
	- agricol;
	- imobiliar;
	- ipotecar;
	- de refinanțare;

Nr.crt.	Caracteristicile creditelor
	- de consum cu garanție;
	- de consum fără garanție;
	- de refinanțare a creditului;
	- împrumut imobiliar acordat de altă instituție financiară;
	- multifuncțional.
2.	Comision analiză dosar
3.	Comision administrare anuală
4.	Comision de restituire anticipate a creditului bancare
5.	Comision de întreținere de cont
6.	Comisioane de deservire lunară
7.	Lipsa comisioanelor de deservire lunară
8.	Eșalonarea ratelor: - după specificul activităților; - linear după numărul de luni.
9.	Reeșalonarea ratelor: - după specificul activităților; - liniar.
10.	Scopul creditului
11.	Limita maximă a creditului
12.	Perioada solicitată de acordare
13.	Perioada de grație condiționată de lăsarea unui gaj pentru bunul care a făcut obiectul creditului
14.	Perioada de grație necondiționată de lăsarea unui gaj pentru bunul care a făcut obiectul creditului
15.	Plata ratelor după un anumit număr de luni
16.	Plata ratelor din luna următoare a acordării creditului
17.	Dobânda la credit
18.	Rata dobânzii
19.	Modul de calcul al dobânzii
20.	DAE la credit de consum garantat
21.	DAE la credit agricol
22.	DAE la credit imobiliar
23.	DAE la credit ipotecar
24.	DAE la credit de refinanțare
25.	DAE la credit de consum cu garanție
26.	DAE la credit de consum fără garanție
27.	DAE la credit de refinanțare a creditului
28.	Modul de calcul pentru l-a rată a dobânzii
29.	Comision de restituire anticipată a creditului bancare
30.	Comision de întreținere de cont
31.	Comisioane de deservire lunară
32.	Lipsa comisioanelor de deservire lunară

Sursa: Elaborat de autori

Analiza financiară este integrată în activitatea de conducere a întreprinderii și oferă cele mai bune soluții pentru fundamentarea deciziilor financiare. Calitatea deciziilor financiare adoptate va exercita un impact direct asupra gestiunii financiare [4, pg.10].

Oportunitățile pieței determină ceea ce compania ar putea produce, iar identificarea acestora necesită o evaluare meticuloasă a ocaziilor și pericolelor în afaceri. Decizia de finanțare urmărește alegerea structurii de finanțare a întreprinderii, analizând, pe criterii de optim, costul fiecărei surse de capital. În cadrul său, se optează asupra proporțiilor ce revin capitalului propriu, respectiv capitalului împrumutat [5,

pg.7-8].

Tabelul 2. Clasamentul tipurilor de credite analizate

Nr · cr t.	Caracteristicile creditului	Banca/ Tip credit								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
	Tipul creditului:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Tipul creditului: 1. agricol; 2. Imobiliar; 3. ipotecar; 4. Multifunctional; 5.de consum cu garanție; 6. de consum fără garanție; 7. de consum; 8. împrumut imobiliar acordat de altă instituție financiară; 9. de refinanțare.									*
2.	Comision analiză dosar									
3.	Comision administrare anuală									*
4.	Comision de restituire anticipate									
5.	Comision de întreținere de cont									
6.	Comisioane de deservire lunară									*
7.	Lipsa comisioanelor de deservire lunară									
8.	Eșalonarea ratelor: după specificul activităților; linear după numărul de luni									*
9.	Reeșalonarea ratelor: după specificul activităților; liniar.									
10	Scopul creditului	1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	Limita maxima a creditului									
12	Perioada solicitată de acordare									*
13	Perioada de grație condiționată de lăsarea unui gaj pentru bunul care a făcut obiectul creditului									*
14	Perioada de grație necondiționată de lăsarea unui gaj pentru bunul care a făcut obiectul creditului									*
15	Plata ratelor după un anumit număr de luni									*
16	Plata ratelor din luna următoare a acordării creditului									
17	Dobânda la credit									*
18	Rata dobânzii									*
19	Modul de calcul al dobânzii									*
20	DAE la credit de consum garantat									*

Nr. crt.	Caracteristicile creditului	Banca/ Tip credit								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
21	DAE la credit agricol									
22	DAE la credit imobiliar									
23	DAE la credit ipotecar									
24	DAE la credit de refinanțare									
25	DAE la credit de consum cu garanție									
26	DAE la credit de consum fără garanție									
27	DAE la credit de refinanțare a creditului									*
28	Modul de calcul pentru 1-a rată a dobânzii									*
29	Comision de restituire anticipate a creditului bancare									
30	Comision de întreținere de cont									
30	Moneda de acordare a creditului în moneda națională (MD)									*
31	Moneda de acordare a creditului valută									

Sursa: Elaborat de autori

Pentru selectarea tipului de credit optim, raportat la caracteristicile celor nouă tipuri de credite analizate, am procedat la selectare prin atribuirea de note potrivit tabelului 3.

Tabelul 3. Clasamentul notelor pentru selectarea tipului de credit

Nr. crt.	Indicatori									
1.	Banca:	A	B	C	D	E	F	G	H	I
2.	Tipul creditului:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Note de la 1 la 5	4	3	3	4	1	3	2	3	5

Sursa: Elaborat de autori

Clasamentul notelor pentru selectarea tipului de credit, în mod grafic, arata în felul următor (Figura 1).

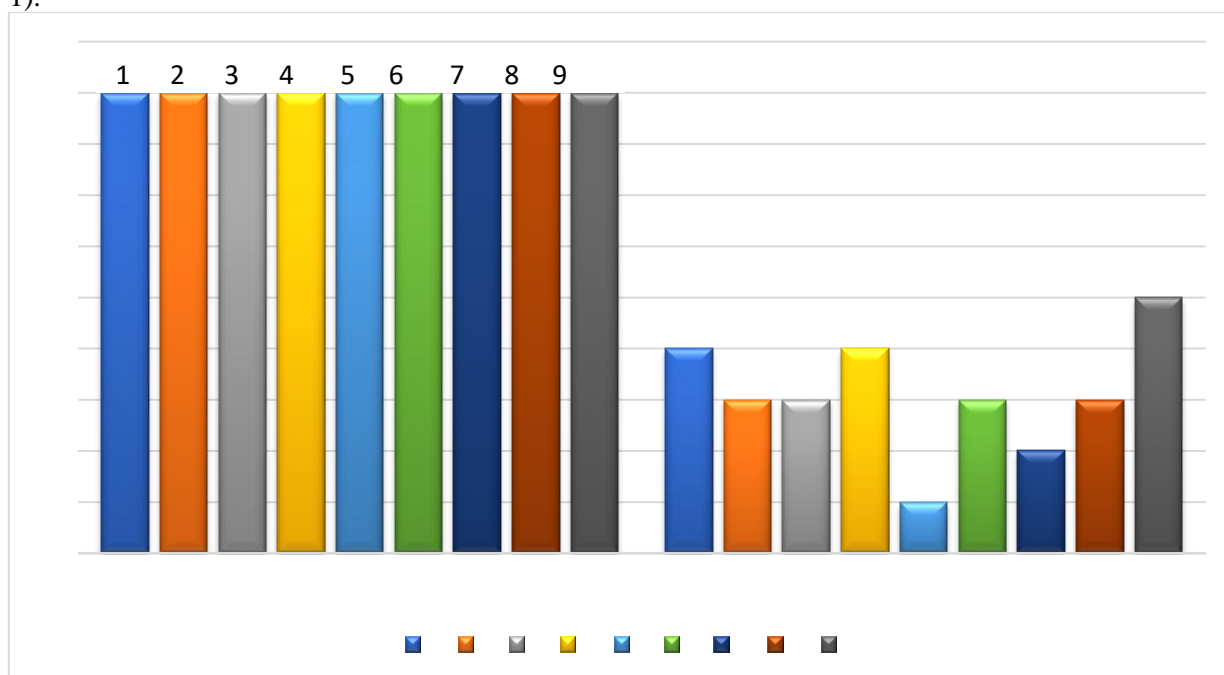


Figura 1. Clasamentul notelor pentru selectarea tipului de credit

Sursa: Elaborată de autori

Fundamentarea deciziei de creditare are la bază sisteme de colectare a datelor, sisteme de sistematizare a datelor, sisteme de prelucrare a datelor și sisteme analiză a datelor și informațiilor obținute.

Politica de creditare a clienților, dusă de firmă, stă la baza succesului sau eșecului unei afaceri. De regulă, cu cât volumul vânzărilor este mai mare, cu atât firma este mai sănătoasă și mai profitabilă. Volumul vânzărilor, la rândul său, depinde de un complex de factori exteriori, dar și interiori firmei, care pot fi controlați de către aceasta. Cele mai importante variabile care influențează volumul vânzărilor sunt: **prețul produselor, calitatea, reclama și publicitatea și politica de credit a firmei** [3, p.68].

Discuții. Decizia de creditare pentru un manager presupune elaborarea unei serii de calcule probabilistice sau de scenarii (concretizate în simulări de stări și situații), care să-i permită o estimare cu un grad mare de exactitate a unor modificări de cereri ale pieței, cu privire la cantitățile, sortimentele, calitatea, prețul etc. al creditului.

Decizia de creditare presupune cunoaștere și fundamentarea deciziilor pe cele mai realiste scenarii.

Pentru a se realiza, orice obiectiv de investiții are în vedere în a se realiza, pe baza unor calcule de profit, eficiență economică și risc, bazate pe cunoașterea costurilor și veniturilor generate de acesta, implicațiile acestuia în întreprindere și efectele pe care are asupra rezultatelor financiare. Riscul este legat de schimbare, de instabilitate, de nesiguranța viitorului, de piață. În această conjunctură, trebuie să evaluăm riscul care precede luarea unei decizii de creditare, trebuie să procedăm la evaluarea proiectului din perspectiva eficienței economice și să avem în vedere rata dobânzii care este un criteriu de raportare în fundamentarea deciziei privitoare la contractarea sau nu a creditului pentru finanțarea proiectului. Mai mult, rata dobânzii reprezintă un prag minimal al rentabilității.

Referințe bibliografice

1. Duran, V., & Țirlea M., R., *Finanțe manageriale*, Ed. Eurostampa Timișoara, 2005, p.77
2. Robinson, S., *Management financiar*, Ed. Teora, 1995, pag.68
3. Trenca, I., *Management financiar*, Ed. Casa Cărții de Știință, 2007 p.9
4. Isfaneșcu, A., Stănescu, C., Băicuși, A. *Analiza economico-financiară*, Editura Economică, București, ediția a II-a, 1999, p. 10
5. Onofrei, M. *Management financiar*, Ed. C H Beck, 2007, p.5-8
6. Oferte de creditare bancare